

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
KALECİK MESLEK YÜKSEKOKULU
PEYZAJ ve SÜS BİTKİLERİ PROGRAMI

BİTKİSEL UYGULAMA TEKNİĞİ

EKİM YOLUYLA BİTKİLENDİRME

Öğr.Gör.Hande ASLAN

6. EKİM YOLUYLA BİTKİLENDİRME

A. TOHUM EKİM ZAMANI

Tohum ekiminden önce mutlaka toprak işleme yapılmış, ağır bünyeli topraklar sürülmüş olmalıdır. Aslında en uygun ekim zamanı tohumun döküldüğü zamandır. Fakat ekimin her zaman bu dönemde yapılması mümkün olmaz. Ekimde toprağın sıcaklık ve nemi de göz önünde bulundurularak, yöre koşullarına göre beraber düşünölmeli ve ekim zamanına karar verilmelidir.

- Tohumlarını sonbaharda döken türler, mümkünse sonbaharda ekilmelidir. Böylece ilkbahara kadar soğuk katlama görmüş olurlar. İlkbaharda da çimlenme engeli ortadan kalkmış ve çimlenme gerçekleşmiş olur.
- İlkbahara kadar saklanması zor olan türler de sonbaharda ekilir.
- Çimlenme engeli olan türlerin ekimi, gerekli ön işlemler yapılmışsa, ilkbahara bırakılabilir. Aksi takdirde, sonbaharda ekilirler.
- Yazları kurak, kışları karlı geçen yörelerde kar yağışları başlamadan önce ekim yapılmalıdır. Karlar erimeye başlayınca tohumlar hızlıca çimlenir, kuraklar başlamadan kök sistemlerine derinlere iletmış olurlar.
- Kış ekimi kışları ılık ve rutubetli olan kıyı bölgelerimiz için söz konusu olabilir.

ilkbaharda ekilmesi gereken türlerin hepsi küçük tohumlu türlerdir. Bu tohumlar sonbaharda ekilirlerse dış etkilerle (yağışlarla sürüklenme, hayvan zararı gibi) büyük ölçüde yok olurlar.

Bunların ekiminin **geç ilkbahara ertelenmesi** durumunda da kuraklıkların başlaması sebebiyle yavaş gelişen bitki, kuraklıklar bastırmadan önce köklerini derinlere doğru iletmez.

Ekimi **çok erken ilkbaharda** yapılırsa da tohumlar uzun süre çimlenmeyebilir, çimlense de donlardan zarar görebilir.

B. TOHUM EKİM DERİNLİĞİ

Ekimin başarısında tohumun toprakla teması, ince bir koruyucu toprakla örtülmesi önemli rol oynar. Bu örtü, don, sıcaklık, şiddetli yağmur, kuraklık ve hayvan zararına karşı tohumları korur.

Ekim derinliği, hafif kumsal topraklarda, killi ağır topraklara nazaran 1/3 nispetinde daha derin olabilir. Bir tohuma verilecek derinlik, tohumun kalınlığının 3 katı kadar olmalıdır.

Tohuma verilecek derinlik, türe ve toprak niteliklerine göre deęişir. Büyük tohumlu türler derinlere ekilirken, küçük tohumlu türler daha yüzeysel dikilebilirler.

Ekim derinliğinin çıkma yüzdesi üzerindeki etkisi büyüktür. Çok hafif ve küçük olan tohumların besin depoları da küçüktür. Derinlere ekilirlerse mevcut depolarındaki enerji bunların çimlenip toprak üzerine çıkmasına yetmez. Buna karşın büyük ve ağır tohumların besin depoları da çok olduğundan, çok daha derin ekime imkan sağlarlar.

C. EKİM YÖNTEMLERİ

Şerit ekimi:

Bu metotta toprak belirli aralıklarla şeritler halinde işlenir. Özellikle erozyon tehlikesine maruz çok eğimli, taşlı topraklarda uygulanır. Şeritler üzerine **serpme** ekim yapılabileceği gibi, tohumlar **sıralar** halinde de ekilebilirler. Bazen de sıralar şerit uzantılarına dik olarak açılan **merdiven** basamağı şeklinde de hazırlanabilir.

Ekstrem durumlar dışında şerit genişliği 40-60 cm kadardır. Kurak bölgelerde şerit genişlikleri daha geniş olabilmektedir.

Şeritler eş yükselti eğrilerine paralel olarak açılmalıdır.

izgi Ekimi:

Toprak durumunun çizgilerin açılmasına elverişli olduğu yerlerde uygulanır. Özellikle büyük tohumlu türlerin ekiminde tercih edilir. Ekim çizgiler boyunca el ile yapılabileceği gibi makine ile de yapılabilir. Makine ile ekim daha çok küçük tohumlu türlerde tercih edilir.

Ocak Ekimi:

Bu yöntem, taşlık, kayalık sahalarda veya orman tesisinde kullanılan bir yöntemdir. Özellikle meşe, kayın, kestane gibi büyük tohumlu türlerde tercih edilir. Ocak aralıkları genellikle 1-1,5 m olarak tutulur. Kurak ve sıcak yerlerde ocaktaki toprak seviyesini 15-20 cm daha derinde tutarken (çukurlu ocak ekimi) , nemli ve ıslak yetiştirme ortamlarında ocaklar toprak seviyesinden yüksek yapılır (tümsekli ocak ekimi).

Nokta Ekimi:

Arazi işlenmediği için toprağın gevşek, örtüsüz veya zayıf örtülü olarak bulunduğu sahalarda uygulanması uygundur. Belirli aralıklarla, işçiler elleriyle çapa ve özel dikim aletleri yardımıyla çukurlar açar ve her açtıkları çukura 2-3 tohum atarlar. Aynı aletle toprağı örter ve bastırırlar.

Yararlanılan Kaynaklar:

Ürgeç, S.İ. 1998. Ağaçlandırma Tekniği Yenilenmiş ve Genişletilmiş İkinci Baskı. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, Yayın No: 441, 600, İstanbul.